

[Начало](#) > ... > [Вашите Права](#) > [Обвиняеми \(наказателни Производства\)](#) > 3 — Моите права в съда

3 — Моите права в съда

Къде и как ще се проведе процесът?

[Наказателно-процесуалният кодекс](#) определя дали на първа инстанция делото Ви ще се гледа от районен или окръжен съд. Повече за съдилищата вижте на уебсайта на [Висшия съдебен съвет](#).

По начало процесът е публичен. Възможно е обаче целият процес или отделни изслушвания да се проведат при закрити врати. Това се прави за запазване на държавната тайна, нравствеността или тайната самоличност на защитен свидетел.

От тежестта на обвинението зависи дали делото ще се реши от един съдия или от състав от един съдия и 2 съдебни заседатели. Делата за най-тежките престъпления се решават от състав от 2 съдии и 3 съдебни заседатели. При решаването съдията и съдебният заседател имат равни гласове.

Могат ли обвиненията да бъдат променени по време на процеса?

Това е възможно, ако по време на процеса се докажат нови факти, които подкрепят обвинението и не са били известни на разследващите. Но нови обвинения може да има само когато:

- се налагат сериозни промени във фактите, описани в първоначалните обвинения;
- дори и без такива промени, новите обвинения се отнасят до по-тежки престъпления.

При ново обвинение имате право да поискате да се подготвите по него, преди процесът да продължи.

Самопризнанието Ви, независимо по кои обвинения, може да доведе до по-леко наказание. Но съдът не може да Ви осъди само въз основа на него.

Какви са моите права по време на процеса?

[тук](#)

По начало участие в процеса чрез видео-връзка не се допуска. Ако прецени, че това няма да попречи на разкриването на истината, съдът може само да Ви разпита чрез видео-връзка, и то само ако сте извън страната. Задължителното Ви участие означава присъствие по време на целия процес. Ако участието Ви не е задължително, имате право на такова присъствие. Ако не говорите езика, ще можете да ползвате безплатен преводач.

[тук](#)

Можете, но не сте длъжни да давате обяснения в хода на процеса. Дори и да кажете нещо, което не е истина, от това за Вас няма да има никакви неблагоприятни последици. Ще трябва обаче да потвърдите данните за Вашата самоличност.

Какви са правата ми по отношение на доказателствата срещу мен?

Можете да оспорите доказателствата, представени срещу Вас. Можете да посочите, че те не са допустими, защото не са събрани по законния ред, или че, макар и допустими, не подкрепят обвинението.

Оспорването обичайно се прави в края на процеса, когато адвокатът излага доводите си във Ваша защита. Допустимостта може да се оспори и в хода на процеса.

Имате право да искате всички допустими по закон доказателства във Ваша полза. Можете да искате разпит на свидетели, чиито показания подкрепят защитата. Искания за доказателства можете да правите по всяко време на процеса. Доказателствата, получени от частен детектив, ще са допустими, ако са събрани според изискванията на закона. Тук ще е важна преценката на адвоката Ви.

Вие и Вашият адвокат можете да задавате всякакви въпроси на свидетелите на обвинението в тяхно присъствие. По-особен е редът, ако разпитват **защитени свидетели**. Можете да оспорите казаното от свидетелите срещу Вас. Оспорването обичайно се прави в края на процеса, когато адвокатът излага доводите си във Ваша защита.

Ще бъде ли взета под внимание информация за моето съдебнодосие?

Съдът ще събере данни за миналите Ви присъди независимо дали сте съгласни. Ако Ви признаят за виновни и имате предишни присъди, те могат да доведат до по-тежко наказание. Данните трябва да са актуални към края на процеса. Предишни присъди от друга държава-членка се зачитат, ако преди това български съд ги е признал.

Какво ще се случи в края на процеса?

Ако съдът намери, че обвинението е доказано без съмнение, ще Ви признае за виновни и ще Ви накаже според закона. В противен случай съдът ще Ви оправдае.

Наказанията са:

- Доживотен затвор — със или без замяна: налага се за най-тежките престъпления. Доживотният затвор без замяна не може да се заменя с лишаване от свобода за определен срок. Лишаване от свобода за определен срок — максимум до 20 години, а по изключение — до 30 години. Изтърпява се в затвор.
- Пробация за определен срок — включва мерки за контрол и въздействие върху Вас без лишаване от свобода. Такава мярка може да бъде общественополезният труд.
- Конфискация — отнема се принудително имуществото Ви или част от него.
- Глоба — заплащате принудително определена парична сума.
- Лишаване за определен срок от правото да заемате дадена длъжност или да упражнявате дадена професия, от правото на получени награди или на военно звание.
- Обществено порицание — присъдата Ви се разгласява по подходящ начин.

Каква е ролята на жертвата по време на процеса?

Като частен обвинител жертвата ще поддържа внесеното от прокурора обвинение и ще иска осъждането Ви. Като граждански ищец жертвата ще иска да бъдете осъдени да ѝ заплатите обезщетение за причинените от престъплението вреди. Жертвата трябва да внесе молба в началото на процеса и ще изпълнява тези роли, ако така реши съдът.

Разпит на защитен свидетел

В резултат на свидетелстването е възможно да възникне опасност за живота или здравето на свидетеля или на неговите роднини или близки. Тогава съдът, след като се убеди, че опасността е реална, и по искане на свидетеля или с неговото съгласие, взема мерки за неговата незабавна защита. Такава мярка може да бъде запазването в тайна на самоличността на застрашения свидетел.

Ако защитен свидетел с тайна самоличност ще дава показания, съдът ще го разпита в отсъствие на участниците в процеса. Законът задължава съда да вземе всички възможни мерки за запазване в тайна на самоличността на свидетеля. След разпита съдът незабавно ще представи на Вас и на адвоката Ви преписи от протокола за разпит на свидетеля без неговия подпис. Вие и Вашият адвокат ще можете да зададете вашите въпроси на свидетеля в писмена форма.

Връзки по темата

<https://www.lex.bg/bg/laws/ldoc/2135512224>Наказателно-процесуален кодекс

<https://www.lex.bg/bg/laws/ldoc/1589654529>Наказателен кодекс

<https://www.lex.bg/bg/laws/ldoc/2135560660>Закон за съдебната власт

<http://www.vss.justice.bg/bg/vlast/1.htm>Висш съдебен съвет

■ Последна актуализация: 08/02/2012

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държвата-членка, отговорна за тази страница.